

# ACCIO

## SETMANARI DE POLÍTICA ART I LITERATVRA

Any II (segona època)

Granollers, 29 de Novembre de 1931

Número 20

### Esclaus o lliures?

Amb l'encapçalament d'aquest article no vull advocar per temps històrics més o menys llunyans i esbrinar l'organització social primitiva, quina evolució estudia la sociologia; no pretenc, ni posar aquells lligams denigrants a la classe treballadora, ni fer les concessions a la part privilegiada, arbitrariedad que tant feu trontollar els imperis antics, i sinó recordem a Espartaco amb el famós alçament d'esclaus a Roma, puix avui, davant la llei, tant el pobre com el ric, són iguals; el meu objecte, tot diferent, és posar en clar davant del poble, a vista del savi i de l'ignorant, la veritable situació del nen a l'escola i enfront de la cultura; el mot d'esclau, doncs, no tindrà el seu sentit propi, sinó el metafòric.

L'infant que vaga pel carrer tot el dia sense nodrir el seu enteniment amb la llum de la ciència, és un esclau de l'ignorància, esclavitud més tirànica encara que la dels que, en temps antics, patien aital condició, i a l'ensemés un orfe espiritual, incapaç de sentir els dolços acarònams d'una plana literària, subjecte tota la vida a l'esterilitat. Aquesta mena d'esclaus és precis alliberar-la mitjançant el control seriós de l'Estat i l'aplicació íntegra de les lleis dictades. Continuament es mouen en ample camp de llibertat, però dins d'aquest, davant de la societat, són lliures o esclaus? Pestalozzi amb la seva gesta ens donà resposta contundent i Balmes posteriorment quan amb el seu recte criteri, exclamà: «Quants talents l'ignorància sepulta en l'oblid! Ignorància, tú ets el principi de tots els desordres!» Ens atrevirem a negar les paraules del savi filosof?

Baix un altre punt de vista em toca tractar la qüestió. L'evolució pedagògica és un fet; de temps ençà nous procediments perfeccionen els mètodes recomanats, segles en rera, per pedagogs de gran relleu, però, resta encara una tasca enorme a fer, i aquesta restarà dins el camp de la concepció si es considera la condició del mestre com un «modus vivendi» i si l'educador resta al marge dels seus deures, puix no es obra seva guardar durant determinades hores uns infants i passar el temps *menant són petit train*, com afirma Bain, diàriament amb la mateixa rutina; la obra és quelcom de més elevat.

Dins de l'escola, l'infant és esclau o lliure? Marcel·li Domingo ens diu que l'escola no es una presó, i Froebel vol que sigui un jardí; ambdós coincideixen: ni massa llibertat, ni excessiu rigor. Amb aquestes paraules s'esfonza tota la teoria, tan despòticament aplicada, dels qui, mirant l'infant com un ésser degenerat, s'erigeixen en dictadors, coaccionant les seves facultats, retenint inclús llurs necessitats fisiològiques; és el rigorisme engendrador de l'apocament i de l'atrofia de totes les facultats; la protesta dels indefensos escolars aferma encara més la disciplina, fins que un sector, en plena rebeldia, eludeix l'alliçonament del mestre, que fracassa sorollosament, malgrat la sombra d'ordre que, a la força, imposa. El noi no pot en cap concepte estimar l'escola, esdevinguda una presó. Un altre extrem perillós cal evitar, l'extrem oposat, la llibertat sense fre, l'ensenyament sense control, puix l'experiència ens alliçona clarament dient-nos que en aquestes condicions no hi ha progrés ni instrucció, mal que tots podem apreciar en mantes escoles. Un terme mig s'imposa, cerquem-lo aplicant degudament les normes establertes, i l'infant es plaurà dintre del recinte escolar, ell mateix veurà el seu progrés: agermanem la fermesa amb la llibertat, un control sever amb l'iniciativa pròpia i tindrem escoles ideals, somni de la República i de tot ciutadà amic de la cultura. — WERTIK.

importància a l'incident. Però, en el transcurs dels dies, els fets han anat prenent un caire tan greu i de tals possibles conseqüències, que el conflicte ha pres estat internacional i ha apassionat a tot el món.

La situació actual de la Xina és deplorable i extremadament delicada. L'enorme influència que hi exerceixen les potències estrangeres, ha fet que el poble despertés a una vida nacional i a una política de lluita per a la seva lliberació, que esdevindrà fatalment molt compromesa per a l'estranger. La vida xinesa està totalment controlada per gent estranya, que n'ha fet de l'immens país asiàtic un pou d'explotació. Les principals fonts de riquesa, estan a mans dels grans Estats que tenen el control del comerç i dels grans trusts industrials de tot el món. L'organització militar, la justícia, l'administració pública, tot, en una paraula, actua i es desenrotlla al compàs de l'influència política de les potències estrangeres. Ço que equival a dir que l'independència de l'imperi xinès és un mite; ja que la base de totes les evolucions i de les organitzacions humanes han estat sempre els mitjans de producció, els factors econòmics.

El despertar de la Xina ha causat un gran trasbals a tota l'organització política i econòmica del país. I com que aquestes es troben supeditades al control estranger, necessàriament ha tingut de repercutir a les cancelleries de tots els Estats «protectors». Això ha estat el cop de gràcia. El Japó, com a país més directament interessat en els afers xinesos, ha estat el primer en donar-se compte del que significava el ressorgiment nacional del poble. I les primeres espurnes del nacionalisme xinès han trobat en ell el primer i seri obstacle pel seu expandiment. I ha sorgit el conflicte.

L'estat present de la qüestió xino-japonesa és extremadament greu. La Societat de les Nacions s'ha donat compte del perill i ha volgut fer sentir el pes de la seva força per a fer entrar en negociacions a ambdós països. El seu resultat ja l'estem veient. No és per a tranquilitzar a ningú. I l'organisme internacional de Ginebra, que en els darrers conflictes plantejats a l'Amèrica del Sud entre els «petits» estats Paraguai-Bolívia-Perú, hi tingué una in-

### LA PAU EN PERILL

Una vegada més, la lluita econòmica entre els grans Estats amenaça la pau mundial. Viu encara el trist record de la passada tragèdia europea, les conseqüències de la qual repercuteixen actualment i amb més intensitat que mai a l'econo-

mia de tots els països, una nuvolada de inquietuds i de perills atrau tota l'atenció del món vers els esdeveniments de l'Extrem Orient.

Novament s'ha posat en joc la qüestió Manxuriana, motivant un seriós incident entre la Xina i el Japó. La causa és la possessió de la clau del ferrocarril manxurià. De moment, donada la facilitat com esclata un conflicte darrera l'altre al vast imperi xinès, no es dongué massa